

C-762/19. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2019. október 17.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Lettország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. október 14.

Felperes és ellenérdekű fél:

SIA „CV-Online Latvia”

Alperes és fellebbező:

SIA „Melons”

[omissis]

ECLI:LV:RAT:2019:1014.C30638718.8.L

HATÁROZAT

az eljárás felfüggesztéséről és előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az Európai Unió Bírósága elé terjesztéséről

A Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (a rigai regionális bíróság polgári kollégiuma, Lettország) [omissis][a tanács összetétele és a felek képviselői]

a 2019. október 14-én tartott nyilvános tárgyaláson megvizsgálta a SIA „CV-Online Latvia” által a SIA „Melons” ellen benyújtott azon keresettel összefüggő polgári jogvitát, amelyben annak megtiltását kérte, hogy az alperes által üzemeltetett internetes oldalon olyan hivatkozásokat helyezzenek el, amelyeken keresztül, rájuk való kattintással hozzá lehet férni a felperes adatbázisához.

A jogvita előzményei*Tényállás*

- [1] A SIA „CV-Online Latvia” felperes és ellenérdekű fél (a továbbiakban: felperes) a www.cv.lv internetes oldal tulajdonosa és üzemeltetője, amely oldal állásajánlatokkal és állás pályázatokkal kapcsolatos keresések végzését teszi lehetővé. Az alapjogvitában a felek között nem vitatott, hogy a felperes internetes oldalát – az azon szereplő állásajánlatokkal és állás pályázatokkal együtt – adatbázisnak kell tekinteni.

A SIA „Melons” alperes és fellebbező (a továbbiakban: alperes) a www.kurdarbs.lv internetes oldal tulajdonosa és üzemeltetője, amely egy keresőmotor.

Az alperes által üzemeltetett internetes oldal olyan internetes oldalakat talál, amelyeken a nyilvánosság számára hozzáférhető, álláshirdetésekről szóló információkat tesznek közzé, és az álláshirdetéseket kereső felhasználót egy hiperhivatkozáson keresztül átirányítja arra az internetes oldalra, amelyen a megtalált információt eredetileg közzétették. A végső felhasználó az említett internetes oldalról a hiperhivatkozásokra kattintva éri el a felperes www.cv.lv internetes oldalát és annak tartalmát.

A fellebbezési eljárás során a felperes képviselője egyetértett az alperes képviselőjének azon álláspontjával, amely szerint az alperes nem online közvetíti a felperes internetes oldalát, hanem egyéb közvetítési módot használ. **[eredeti 2. o.]**

Az alapjogvita iratai szerint a felperes olyan metacímkeket (Scema.org mikroadatok) tett közzé a www.cv.lv internetes oldalán, amelyeket a keresőmotorok által elért eredményeknél jelenítenek meg.

A Scema.org mikroadat-szabványokkal összhangban a felperes internetes oldalának metacímkei a következő információt szolgáltatják: hiperhivatkozás, álláshely, vállalat, a munkahely földrajzi helye és dátum. Az alperes internetes oldalának keresőmotorja által kiadott eredményeknél jelenítik meg a metacímkekben szereplő fenti információt.

- [2] A felperes keresetet terjesztett elő *sui generis* jogainak védelme céljából annak érdekében, hogy megakadályozza az adatbázisának kimásolását és újrahaznosítását. A felperes szerint az alperes a leírt tevékenységekkel kimásolja az adatbázis tartalmának lényeges részét, és azt az internetes oldalára közvetíti. Az alperes a hiperhivatkozásokon keresztül az adatbázis újrahaznosítását is biztosítja.
- [3] Az első fokon eljáró bíróság megállapította egy *sui generis* jog megsértését, és azt a következtetést vonta le, hogy valamely hiperhivatkozásnak a keresési eredményekben azt követően történő elhelyezése, hogy a végső felhasználó a keresési mezőket kitöltötte, és az említett hiperhivatkozásra való kattintással a felperes honlapjára történő „irányítás” az adatbázis újrahaznosításának minősül.

- [4] Az alperes az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést nyújtott be arra hivatkozva, hogy az általa üzemeltetett internetes oldal nem végez online közvetítéseket, vagyis nem „valós időben” működik. Valamely hiperhivatkozásnak egy internetes oldalon történő elhelyezése nem jelent közvetlen ellenőrzési rendszert, nem működik „valós időben”, és online közvetítést, illetve egyéb módon történő közvetítést sem biztosít.

Az alperes szerint különbséget kell tenni az internetes oldal és az adatbázis között, mivel a felperes minden olyan információt, amelyet a keresőmotorok számára elérhetővé kíván tenni, az adatbázisán kívül, azaz a www.cv.lv internetes oldalán helyezett el, és ezáltal a keresőmotorok nem férnek hozzá a felperes adatbázisához.

Az alperes rámutat arra, hogy a Scema.org mikroadat-szabványokat a világszinten vezető szerepet játszó négy fő internetes keresőmotor – a Google, a Bing, a Yahoo és a Yandex – dolgozta ki és tartotta fenn, de szinte valamennyi világszintű keresőmotor – többek között a www.kurdarbs.lv internetes oldalon található saját keresőmotorja is – követi azokat. E szabványoknak megfelelően a felperes közzétette a www.cv.lv internetes oldalán azon információkat (metacímkeket), amelyekkel kapcsolatban azt szeretné, hogy a keresőmotorok (mint a google.com, a bing.com, a yahoo.com és többek között a kurdarbs.lv) azt az elért eredmények között megjelenítsék. A metacímkek a www.cv.lv internetes oldalon találhatóak, amely nem képezi az adatbázis részét.

Az alperes megállapítja, hogy az Európai Unió Bíróságának a The British Horseracing Board Ltd és társai ítéletéből (a továbbiakban: C-203/02 ügy) és az Innoweb ítéletéből (a továbbiakban: C-202/12) levont következtetések nem relevánsak a jelen jogvita szempontjából, mivel az alapügy tényállása eltérő, ami a „kimásolás” és az „újrahasznosítás” fogalmainak eltérő értelmezését indokolja.

Jogalapok

Jogi háttér

- [5] Az adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i európai parlamenti és tanácsi irányelv „Sui generis jog” című III. fejezete alá tartozó, a védelem tárgyáról szóló 7. cikkében megállapítja, hogy azon adatbázisok előállítói számára, amelyek tartalmának megszerzése, ellenőrzése, illetve előállítása minőségileg vagy mennyiségileg jelentős ráfordítással járt, a tagállamok biztosítják a jogot arra, hogy az adatbázis egész tartalmának vagy minőségi és/vagy mennyiségi szempontból jelentős részének kimásolását és/vagy újrahasznosítását megakadályozzák. **[eredeti 3. o.]**

E rendelkezés a „kimásolás” és az „újrahasznosítás” fogalmát a következőképpen határozza meg:

a) [a] „kimásolás” az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének más hordozóra bármilyen eszközzel, illetve bármilyen formában történő végleges vagy ideiglenes átvitele;

b) [az] „újrahasznosítás” az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele bármilyen módon a mű példányainak terjesztése, bérbeadás, online közvetítés vagy egyéb módon történő közvetítése útján. Az adatbázis valamely példányának a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával a Közösségen belül történő első eladása kimeríti az adott példány Közösségen belüli viszonteladásának ellenőrzésére vonatkozó jogot;

[6] A 96/9 irányelvnek a lett jogrendbe való átültetésére 2004. május 1-jén került sor az Autortiesību likums (a szerzői jogról szóló törvény) módosításával.

A szerzői jogról szóló törvény 57. cikkének (1) és (2) bekezdése előírja, hogy azon adatbázis előállítójának, amelynek megszerzése, ellenőrzése, illetve előállítása mennyiségileg vagy minőségileg jelentős ráfordítással járt, azt a természetes vagy jogi személyt kell tekinteni, aki az adatbázis létrehozását kezdeményezte, és vállalta az ezzel járó befektetési kockázatot.

Az adatbázis előállítója jogosult megtiltani, hogy az adatbázis egész tartalmának minőségi vagy mennyiségi szempontból jelentős része tekintetében az alábbi tevékenységeket végezzék:

1) kimásolás: az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének más hordozóra bármilyen eszközzel, illetve bármilyen formában történő végleges vagy ideiglenes átvitele;

2) újrahasznosítás: az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele bármilyen módon, beleértve azt is, hogy a mű példányainak terjesztése, bérbeadás, online közvetítés vagy egyéb módon történő közvetítése útján.

Az európai uniós szabályok értelmezése kapcsán felmerülő kétségek okai

[7] Az Európai Unió Bírósága a C-202/12. sz. ügyben hozott ítéletében megállapította, hogy [„]az adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i 96/9/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az a gazdasági szereplő, aki az alapügyben szóban forgóhoz hasonló különös meta-keresőmotort az interneten rendelkezésre bocsát, az ezen 7. cikk által védett adatbázis tartalmának egészét vagy egy jelentős részét újrahasznosítja, ha e különös meta-keresőmotor:

– a végső felhasználónak lényegében az adatbázis keresési rovatával egyező funkcionalitást biztosító keresési rovatot szolgáltat;

- „valós időben” átülteti a végső felhasználók megbízásait a keresőmotorba – amellyel az adatbázis rendelkezik –, ezért ezen adatbázis valamennyi adata átvizsgálásra kerül, és
- a talált eredményeket a végső felhasználónak internetes honlapjának külső megjelenítésével mutatja be úgy, hogy a megkettőződéseket egyetlen adatba gyűjti össze, azonban az eredményeket az érintett adatbázis keresőmotorja által használt kritériumokhoz hasonló kritériumokon alapuló rendben mutatja be.[,]

[8] Az ítélet 25. cikke megállapítja, hogy [,]az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló különös meta-keresőmotor nem rendelkezik olyan saját keresőmotorral, amely más internetes honlapokat futtat le. Ellenben a keresési megbízások teljesítéséhez olyan keresőmotorokat használ, amelyekbe beépítették a szolgáltatásaiba tartozó adatbázisokat, ahogy az a jelen ítélet 9. pontjában pontosításra került. A különös meta-keresőmotor ugyanis »valós időben« átülteti a felhasználó megbízásait ezekbe a keresőmotorokba, ezért az említett adatbázisok valamennyi adata átvizsgálásra kerül.[,]

Az alapjogvitában az alperes azzal érvel, hogy az általa üzemeltetett www.kurdarbs.lv internetes oldal nem ülteti át „valós időben” az adatbázisra vonatkozó keresési megbízásokat és rendelkezik saját meta-keresőmotorral.
[eredeti 4. o.]

[9] A [hivatkozott] ítélet 39. és 40. pontja megállapítja, hogy [,]az alapügyben szóban forgóhoz hasonló különös meta-keresőmotor üzemeltetőjének tevékenységét – amely a jelen ügyben releváns – tekintve – e tevékenység az olyan különös meta-keresőmotor interneten való rendelkezésre bocsátását foglalja magában, amely a végső felhasználók ott beírt keresési megbízásait a különös meta-keresőmotor szolgáltatásai által lefedett adatbázisok keresőmotorjaiba ülteti át – meg kell állapítani, hogy e tevékenység nem korlátozódik arra, hogy megjelölje a felhasználónak a bizonyos témáról információkat szolgáltató adatbázisokat.[,]

[,]A tevékenység célja ugyanis az, hogy minden végső felhasználót olyan eszközzel lásson el, amely lehetővé teszi a védett adatbázisban szereplő valamennyi adat átvizsgálását, következésképpen pedig lehetővé teszi az ezen adatbázis teljes tartalmához való hozzáférést az említett adatbázis előállítója által szándékozottól eltérő módon úgy, hogy használja az adatbázis keresőmotorját, és ugyanazokat a keresési előnyöket nyújtja, mint maga az adatbázis, amint az a jelen ítélet 25. és 26. pontjából következik. A végső felhasználónak az adatkereséskor már nem szükséges az érintett adatbázis internetes honlapjára, annak kezdőoldalára vagy keresési rovatához látogatnia ezen adatbázis megtekintéséhez, ugyanis megnézheti annak tartalmát „valós időben” a különös meta-keresőmotor internetes honlapján keresztül.[,]

A jelen határozat 1. pontjában a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az alperes által üzemeltetett internetes oldal olyan internetes oldalakat talál, amelyeken a nyilvánosság számára hozzáférhető, álláshirdetésekről szóló információkat tesznek közzé, és az álláshirdetéseket kereső felhasználót egy hiperhivatkozáson keresztül átirányítja arra az internetes oldalra, amelyen a megtalált információt eredetileg közzétették. A végső felhasználó az említett internetes oldalról a hiperhivatkozásra kattintva éri el a felperes www.cv.lv internetes oldalát és annak tartalmát.

Az alapjogvita eltérő tényállására tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az Európai Unió Bírósága által a C-202/12. sz. ügyben levont azon következtetések, amelyek valamely adatbázis tartalmának egyéb közvetítési módon történő kimásolására vagy újrahasznosításra vonatkoznak, a hiperhivatkozások tekintetében relevánsak lennének, amely kérdés szorosan összefügg a valamely adatbázis egyéb közvetítési módon történő újrahasznosításával kapcsolatos értelmezési nehézségekkel.

- [10] A kérdést előterjesztő bíróság a jelen határozat 4. pontjában összefoglalja az alperes azon észrevételeit, amelyek szerint különbséget kell tenni az internetes oldal és az adatbázis között, mivel a felperes minden olyan információt, amelyet a keresőmotorok számára elérhetővé kívánt tenni, az adatbázisán kívül, azaz a www.cv.lv internetes oldalán helyezett el, és ezáltal a keresőmotorok nem férnek hozzá a felperes adatbázisához.
- [11] Az irányelv alapján kimásolás alatt az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének más hordozóra bármilyen eszközzel, illetve bármilyen formában történő végleges vagy ideiglenes átvitelét kell érteni. Következésképpen, az értelmezési nehézség abban rejlik, hogy az adatbázis tartalma „kimásolásának” fogalma alapján különbséget kell tenni, [egyfelől] a metacímkek, azaz az alperes által abból a célból létrehozott információk között, hogy lehetővé tegyék az internetes keresőmotorok számára ezen információ kimásolását, [másfelől] pedig az adatbázis tartalma között. Következésképpen a kérdés azzal kapcsolatban merül fel, hogy azon információ, amely a metacímkek tartalmaként az alperes keresőmotorjában megjelenik, az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének más hordozóra bármilyen módon történő kimásolásának minősül-e a vizsgált irányelv értelmében.
- [12] A kérdést előterjesztő bíróság szerint a jelen ügyre nem alkalmazható az „acte clair” doktrína, mivel az alapjogvita tényállása eltér az Európai Unió Bíróságának a C-202/12. sz. ügyben hozott ítéletének tényállásától. A különbségeket a jelen határozat 7–12. pontja fejt ki.
- [13] A fenti megállapításokra figyelemmel, a kérdést előterjesztő bíróság kétségét fejezi ki az adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i európai parlamenti és tanácsi irányelv III. fejezete (Sui generis jog) 7. cikkének értelmezésével kapcsolatban. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság véleménye

szerint előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kell terjeszteni az Európai Unió Bírósága elé. [eredeti 5. o.]

[omissis] [a nemzeti eljárási szabályra történő hivatkozás]

Rendelkező rész

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján [omissis] [a nemzeti eljárási szabályokra történő hivatkozás] a Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (a rigai regionális bíróság polgári kollégiuma)

ügy határoz,

hogy a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bíróság elé:

- 1) Úgy kell-e értelmezni az alperes tevékenységét, amely abban áll, hogy a végső fogyasztót egy hiperhivatkozás révén átirányítja a felperes internetes oldalára, ahol álláshirdetések adatbázisa tekinthető meg, hogy az az adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti „újrahasznosítás” – konkrétan az adatbázis egyéb módon történő közvetítésére irányuló újrahasznosítás – fogalommeghatározásának körébe tartozik?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az alperes keresőmotorjában a metacímkék tartalmaként megjelenő információt, hogy az az 1996. március 11-i európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti „kimásolás” fogalommeghatározásának, konkrétan az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének más hordozóra bármilyen eszközzel, illetve bármilyen formában történő végleges vagy ideiglenes átvitelének körébe tartozik?

Az Európai Unió Bírósága jogerős ítéletének meghozataláig az eljárást felfüggeszti.

[omissis] [a nemzeti eljárási szabályokra történő hivatkozás]

[omissis][Aláírások]